

Inglise keele riigieksam aastal 2014

Eksami kirjalik osa toimub 5. mail 2014. a algusega kell 10.00 ja lõpeb orienteerivalt kell 14.30. Eksami suulise osa intervjuud toimuvad 6.– 9. ja 12. mail 2014. a algusega kell 9.00.

Kuna uus gümnaasiumi riiklik õppekava on otseselt seotud Euroopa keeleõppe raamdokumendiga, on 2014. aasta kevadel toimuv inglise keele riigieksam kahetasemeline eksam, mis mõõdab nii B1 kui B2 tasemel keeleoskust. Kaks-ühes eksamil on kahe eraldi ühetasemelise eksami ees mitu eelist. Esiteks ei pea õpilased enne eksamit (õpetaja kaasabil) oma taset hindama ega valima, millisel tasemel eksam oleks talle jõukohane. Nii ei teki olukordi, kus eksami valikuga pannakse nii õpilase kui õpetaja õlule suurem lisapinge või kus õpilane valib vale eksami ning tulemus ei vasta tema tegelikele võimetele. Teiseks on kaks ühes eksamil meie hinnangul positiivne tagasimõju õppimisele ning see motiveerib õpilasi rohkem pingutama.

2014. aasta inglise keele riigieksam koosneb neljast osast ning kestab kokku ligikaudu 4 tundi, millest umbes 15 minutit kulub suulise osa sooritamiseks. Ehkki eksamitöö sisaldab nii B1 kui B2 tasemel ülesandeid, ei ole need kuidagi tähistatud ning õpilane peab tegema ära kõik ülesanded.

	Ülesannete arv	Kestus	Kaal
Kirjutamisosa	2	90 min	25%
Kuulamisosa	4–5	40 min	25%
Lugemisosa	7	90 min	30%
Suuline osa	2	12–15 min	20%

Tabel 1. 2014. aasta inglise keele riigieksami ülesehitus

2014. aasta eksami ja senise inglise keele riigieksami ülesehituses ja hindamispõhimõtetes on palju sarnast, aga ka mõningaid erinevusi. Sarnaselt varasematele riigieksamitele sooritavad õpilased esimesena kirjutamisosa, mille järel on 30-minutiline paus, pärast mida täidetakse kuulamis- ja lugemisosa. Suuline osa sooritatakse riigieksamile järgnevate päevade jooksul nagu varasematelgi aastatel. Eksamitööd hinnatakse Sihtasutuses Innove, suulist osa hinnatakse koolides.

Üks olulisemaid muudatusi seisneb selles, et kuna eksam peab mõõtma kaht taset, sisaldab see rohkem ülesandeid kui senine eksam. Samas ei ole uuest õppekavast lähtuvalt uues eksamis enam eraldi keelestruktuuride osa ja uus eksam on vanast kestuselt 10 minutit lühem.

KIRJUTAMISOSA (*Writing paper*)

2014. aasta riigieksami kirjutamisosa on võrdlemisi sarnane senise eksamiga ning koosneb kahest ülesandest, millest esimene on (pool)ametlik kiri ja teine aruanne või essee.

	Vastuse pikkus	Võimalikud ülesandetüübid
1. ülesanne	120 sõna	(pool)ametlik kiri (<i>letter</i>) <i>e-kiri*</i> (<i>email</i>)
2. ülesanne	200 sõna	essee (<i>essay</i>); aruanne (<i>report</i>) <i>artikkel*</i> (<i>article</i>); <i>arvustus*</i> (<i>review</i>); <i>lühijutt*</i> (<i>story</i>)

Tabel 2. Kirjutamisosa ülesehitus

Et eksam vastaks paremini õppekavale ja oleks tihedamalt seotud Euroopa keeleõppe raamdokumendiga, lisatakse alates 2015/2016. õppeaastast võimalike ülesandetüüpide hulka e-kirja, artikli, arvustuse ja lühijutu kirjutamine. Viimaste kohta leidub rohkelt informatsiooni õpikutes. Uute ülesandetüüpide kohta koostatakse ka juhendmaterjalid.

Kirjutamisosa täitmiseks on õpilasel aega 90 minutit. Kirja pikkus on sarnaselt varasematele aastatele 120 ja essee või aruande pikkus 200 sõna. Etteantud sõnade arvust 10% lühemate vastuste eest alandatakse punkte. Normist pikemate tekstide eest ei karistata, küll aga on võimalik, et õpilane teeb pikemas tekstis rohkem vigu.

Kirjutamisosa hinnatakse tsentraalselt ning iga töö hindab kaks kvalifitseeritud hindajat. Selleks et hinnata õpilaste keeleoskust nii B1 kui B2 tasemel, on koostatud uued hindamisskaalad, mis võtavad mõlemat taset arvesse.

KUULAMIS- JA LUGEMISOSA (*Listening and reading comprehension*)

Riigieksami kuulamis- ja lugemisosa kontrollivad õpilaste keeleoskust B1 ja B2 tasemel. Selleks et tagada usaldusväärsed tulemused mõlema taseme kohta, tuleb koostada pikem test. Kõik ülesandetüübid on aga samad, mida senistel eksamitel kasutatud on.

Kuulamisosa kestab 40 minutit ja moodustab kogutulemusest 25%.

Kestus	Ülesannete arv	Võimalikud ülesandetüübid
40 minutit	4–5 ülesannet	valikvastustega ülesanne (<i>multiple choice</i>) lünkülesanne (<i>gap-filling</i>) lühivastustega ülesanne (<i>short answers</i>) sobitamine (<i>multiple matching</i>)

Tabel 3. Kuulamisosa ülesehitus

Tekstitüüpidest kasutatakse kuulamisosas näiteks intervjuusid, vestlusi, uudislõike, spordiülekandeid, esitlusi või loenguid nii konkreetsetel (B1) kui abstraktsetel (B2) teemadel.

Kuulamisosa läheb küll pikemaks, kuid juurde lisatakse ainult madalama taseme ehk B1 ülesandeid. Kuna õppekavas on öeldud, et väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise taseme nõudeid, sisaldab kuulamisosa ka üksikuid C1 tasemel küsimusi nagu seninegi riigieksam. Kuna elus tuleb tihti ette situatsioone, kus kuuldut ei ole võimalik teist korda kuulata, on edasipidi eksamil üks B1 ülesanne, mida kuulatakse vaid üks kord. Ka võib osades ülesannetes esineda taustamüra, sest võime saada kuuldust aru ka vaatamata taustamürale eristab B1 tasemel keeleoskajat B2 tasemel keeleoskajast.

Lugemisosa moodustab kogutulemusest 30% ning selle sooritamiseks on aega 90 minutit. Lugemisosa põhineb kahel lühemal (kumbki tekst ligikaudu 150 sõna) ja neljal pikemal tekstil (iga tekst ligikaudu 400–500 sõna), ülesandetüübid on jällegi senisest eksamist tuttavad.

Kestus	Ülesannete arv	Võimalikud ülesandetüübid
90 minutit	7 ülesannet	valikvastustega ülesanne (<i>multiple choice</i>) sobitamine (<i>multiple matching</i>) lühivastusega ülesanne (<i>short answers</i>) lünkülesanne (<i>gap-filling</i>) sõnamoodustus (<i>word formation</i>) ümbersõnastamine (<i>keyword transformations</i>) vigade parandamine (<i>editing</i>) lausete lõpetamine (<i>sentence completion</i>) tabeli/joonise täitmine (<i>table completion</i>)

Tabel 4. Lugemisosa ülesehitus

Erinevalt varasematest riigieksamitest ei ole 2014. aasta riigieksamil eraldi keelestruktuuride osa ning kahe lühema ülesandega mõõdetakse lisaks lugemisoskusele ka grammatilist korrektsust ja üldist sõnavara kasutusoskust. Antud muudatus tuleneb uuest õppekavast, milles ei tooda grammatika ja sõnavara valdamist eraldi osaoskusena välja. Küll aga on grammatika ja sõnavara valdamine nelja osaoskusega väga tihedalt seotud ning nii sisaldab uue riigieksami lugemisosa kaht tekstil põhinevat keelestruktuuriülesannet, mida pole ilmselgelt võimalik ilma teksti lugemata lahendada. Lugemisosas kasutatavad tekstitüübid võivad olla meediatekstitid, artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus.

Kuulamis- ja lugemisosa hinnatakse tsentraalselt.

SUULINE OSA (*Speaking test*)

2014. aasta inglise keele riigieksami suuline osa moodustab 20% kogu eksami tulemusest ning intervjuu kestus on 12–15 minutit. Selleks et tagada õpilastele eksamil võimalikult võrdsed tingimused, viikse intervjuu läbi vastavalt etteantud käsikirjale (*interviewer script*). Viimane on võrdlemisi sarnase viimaste aastate eksamite suulise osa käsikirjale. Vastused salvestatakse õpilase soovil ning hinnatakse sarnaselt praegusele koolides hindamisskaala alusel.

Osa	Kestus	Sisu
sissejuhatus	2 minutit	sissejuhatavad küsimused, mida ei hinnata
1. ülesanne	5–6 minutit	2 pildi kirjeldamine, võrdlemine ja vastandamine lisaküsimused
2. ülesanne	6–7 minutit	väitel põhinev monoloog lisaküsimused

Tabel 5. Suulise osa ülesehitus

Suuline osa algab sarnaselt varasematele aastatele sissejuhatava vestlusega, mida ei hinnata. Sissejuhatus ei tohiks võtta rohkem kui 2 minutit.

STAGE 1: Introduction (maximum 2 minutes)

[Greet the candidate and ask him/her to sit down.]

Good morning/afternoon.

Would you like your interview to be recorded?

YES

[Switch on the recorder.]

This is the Speaking Test of the National Examination in English recorded on _____ (date).

Student code number _____

NO

Do you know that you can only appeal against the result of the speaking test if the answer is recorded?

[Turn to the candidate.]

My name is _____. I am your interviewer today, and this is _____ (name), your assessor.

How are you?

That's good then. / Just try to relax, you'll be fine.

[Choose ONE of the following sets of questions. Vary them equally during the day.]

'Let's talk about travelling. What countries would you like to visit? Why? Why do people usually travel?'

OR

'Let's talk about music. What kind of music do you like? Why? Is it good for children to learn to play an instrument? Why?'

OR

'Let's talk about nature. What do you like about Estonian nature? What is your favourite type of weather? Why?'

OR

'Let's talk about TV programmes. What is your favourite programme on TV? Why? What can people learn by watching TV?'

Thank you. Let's go on to task 1.

Joonis 1. Sissejuhatava osa käsikirja näidis.

Kuna uus eksam peab sisaldama ka madalama taseme ülesandeid, võetakse esimese ülesandena kasutusele pildid, mida tuleb kirjeldada, võrrelda ja vastandada. Antud ülesandetüüpi kasutatakse rohkelt õpikutes, seega ei ole selles midagi uut.

Joonisel 2 on näide esimese ülesande õpilase kaardist.

Describe, compare and contrast the pictures.

What are the advantages and disadvantages of relaxing in both ways?

Joonis 2. Näide piltidega ülesande õpilase kaardist.

Joonisel 3 on esimese ülesande juurde käiv lõik intervjuueerija käsikirjast.

Stage 2: Task 1 (5–6 minutes)

In this task, I would like you to compare and contrast two pictures. You should speak about them for two minutes. Before you talk, you have 1 minute to think about what you are going to say. You cannot make any notes.

Please, pick a card. What is the number of your card?

Here are the two photographs.

You now have 1 minute to think about the photos.

[Allow 1 minute of uninterrupted preparation time. The recorder must NOT be switched off for that time.]

Alright. Remember, you have 2 minutes for this, so do not worry if I stop you. I will tell you when the time is up. Please start speaking now.

[Allow 2 minutes of uninterrupted speaking time.]

[When the student has been speaking for 2 minutes, find a logical way (at the end of a sentence or thought) to stop him/her.]

OR

[If the student has spoken for less than 2 minutes, ask **‘Is that all you wanted to say?’** or **‘Was there something else you wanted to say?’**]

[When the student has completed Task 1, continue with the questions in the script in the order they appear.]

Thank you. Now I would like you to answer some questions.

Joonis 3. Esimese ülesande juurde käiv lõik intervjuueerija käsikirjast.

Eksaminandil on vastuse ettevalmistamiseks aega 1 minut, mille jooksul ei ole lubatud märkmeid teha. Järgneva 2 minuti jooksul tuleb tal pilte kirjeldada (rääkida, mida ta piltidel näeb), võrrelda (leida, mis on piltidel sarnast), vastandada (tuua välja, mis on piltidel erinevat) ja vastata piltide all olevale küsimusele. Kui õpilane täidab ülesande ainult osaliselt, näiteks jätab pildid kirjeldamata või ei vasta piltide all olevale küsimusele, saab õpetaja tegemata jäänud osale viidata, kasutades selleks käsikirjas antud valikulisi küsimusi.

Kui õpilase vastus on ammendav, järgnevad lisaküsimused, mis on koostatud nii, et õpilane peab vastamisel kasutama erinevaid ajavorme ning moodustama kaudse küsimuse. Joonisel 4 on näide piltidele järgnevatest lisaküsimusest.

- 1. Which of the above was closest to your way of relaxing when you were a child? Explain.**
- 2. How important is it to relax? Why?**
- 3. What type of sport would you like to take up in the future? Why?**
- 4. What would you like to know about these people’s sporting habits?**

Joonis 4. Näide esimese ülesande juurde kuuluvatest lisaküsimustest.

Rääkimisosa esimene ülesanne ei tohiks võtta rohkem aega kui 6 minutit. Selleks et tagada kõigile õpilastele võimalikult sarnased tingimused, on väga oluline, et intervjuueerija peab iga ülesande puhul kinni ettenähtud ajalimiidist.

Rääkimisosa teine ülesanne on juba varasemast tuttav vastuolulisel väitel põhinev 2-minutiline monoloog, mille ettevalmistamiseks on õpilasel aega 2 minutit.

MONOLOGUE	A1
Read the topic below and prepare to speak about it. Use the questions given to help to plan your monologue.	
Some people say that helping others is a special skill.	
Why do you think they say that? Do you agree? Give reasons.	

Joonis 5. Näite õpilase monoloogikaardist.

Selleks et anda õpilasele mitu võimalust oma keeleoskust näidata, on esimese ja teise ülesande teemad täiesti erinevad.

Joonisel 6 on näha lõik intervjuueerija käsikirjast, kus antakse juhised monoloogiosa läbiviimiseks.

STAGE 3: Task 2 (6–7 minutes)

Now, I would like you to speak on a topic for two minutes. Before you talk, you have 2 minutes to think about what you are going to say. You can make some notes if you wish.

Here is a card with a task on it.

Here is a pencil and some paper. You now have 2 minutes.

[Monologue topic: Some people say that attendance should not be compulsory in secondary school. Why do you think they say that? Do you agree? Give reasons.]

[Allow 2 minutes of uninterrupted preparation time. The recorder should NOT be switched off for that time.]

Alright. Remember, you have 2 minutes for this, so do not worry if I stop you. I will tell you when the time is up. Please start speaking now.

[Allow 2 minutes of uninterrupted speaking time.]

[When the student has spoken for 2 minutes, find a logical way (at the end of a sentence or thought) to stop him/her.]

OR

[If the student has spoken for less than 2 minutes ask ‘**Is that all you wanted to say?**’ or ‘**Was there something else you wanted to say?**’]

[When the candidate has completed the monologue, continue with the questions in the script in the order they appear. If the student has already answered any of the questions in his/her monologue, skip the question).]

Thank you. Now, I would like you to answer some questions.

Joonis 6. Monoloogiosa intervjuueerija käsikirjas

Õpilasel on lubatud monoloogiosa ettevalmistamisel märkmeid teha. Soovitav on alustada lühikese sissejuhatusega, kus tutvustatakse väidet. Järgmisena peaks leidma põhjuseid, miks mõned inimesed nii võiksid arvata. Lisada tuleks enda arvamus antud väite kohta ning seda põhjendada. Monoloog peaks lõppema lühikese kokkuvõttega.

Monoloogile järgnevad jällegi lisaküsimused, mis tuleks esitada samas järjekorras nagu need käsikirjas on, sest küsimused on reastatud nii, et need muutuvad konkreetsemaks, võimaldades nii B1 kui B2 tasemel õpilastel oma keeleoskust näidata.

- 1. What kind of volunteer work would you be prepared to do? Explain.**
- 2. Is it common for upper secondary school students to volunteer? Explain.**
- 3. Why do some people find it difficult to ask for help?**
- 4. When can somebody be considered a hero?**

Joonis 7. Näide monoloogile järgnevatest lisaküsimustest

Kui õpilane on küsimustele vastanud, lõpetatakse intervjuu vastavalt käsikirjale.

Õpilase vastuse hindamiseks kasutab hindaja skaalat, mille järgi on õpilasel võimalik saada suulise osa eest maksimaalselt 20 punkti. Hinnatavad aspektid on (1) ülesande täitmine, (2) sõnavara, (3) grammatika ja (4) hääldus ja soravus. Iga aspekti eest on võimalik saada maksimaalselt 5 punkti.

NÕUANDEID ÕPILASTELE

- Kirjuta eksamitöö sinise või musta tindi- või pastapliiatsiga. Hariliku pliiatsiga kirjutatud vastused loetakse valeks. Ka loetakse valeks harilikuga kirjutatud ja tindi või pastaga ülekirjutatud vastused. Kõige parem mõte on harilik pliiats üldse koju jätta.
- Kirjuta loetava käekirjaga. Kui soovid teha parandusi, tõmba maha terve sõna ja kirjuta see uuesti.
- Eksamitööle on lubatud märkmeid teha. Kui soovid kuulamistekstis märkmeid teha või lugemistekstis midagi alla joonida, tee seda julgelt.
- Loe tähelepanelikult ülesande juhiseid ja pööra tähelepanu esitatud näidetele, et ei tekiks olukorda, kus kirjutad puhtandi mustandi lehele või märgid tähe asemel sõna või teed linnukese asemel risti.
- Püüa kirjutamisosas oma vastused selleks ettenähtud kohta ära mahutada. Kui sinu vastus on ettenähtust pikem, punkte ei alandata, küll aga on sul võimalus pikemalt kirjutades rohkem vigu teha.